

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y -
 r e l s e s framställning till Ålands
 landsting angående försäljning till skatte
 av Långö avradsjord i Jurmo by i Brändö
 socken.

I samband med pågående nyskiftesförrättning i Jurmo by av Brändö
 kommun har framkommit att inom sagda by finnes ett område av kronona-
 tur, som i jordeboken under namn av Långö avradsjord antecknats med
 N° 10 i Jurmo by och som medelst senatens resolution 19.11.1863 och re-
 skript 14.9.1865 för framtiden underlagts de nio hemmanen i Jurmo by
 att som en dessa hemman åtföljande tillhörighet innehavas och begagnas
 mot en årlig stadgad ränta, vilken faststälts till 30 rubel eller 120
 mark. I ett av häradsrätten 8.3.1875 fastställt skifte har Långö av-
 radsjord skiftats mellan hemmanen i Jurmo by i nio delar, vilka vid
 upprättandet av jordregistret antecknats i registret under RN^o 10¹ -
 10⁹. Långö avradsjord har även erhållit eget vattenområde vid den i
 Brändö kommun verkställda vattenområdesrågången. Vid å hemmanen i
 Jurmo by verkställda klyvningar ha Långö-lotterna delats mellan vid
 förrättningarna uppkomna lägenheter utan att någon åtskillnad gjorts
 mellan hemmanens övriga ägor och Långö-ägor. På detta sätt har även ägo-

delningsrätten i sin den 4.6.1917 avkunnade dom, som avsåg förrättande av klyvning å hemmanet № 9, förständigat förrättningsingeniören att förfara. Till följd av detta förfarande vid klyvningsförrättningarna har vid förrättningarnas antecknande i jordregistret registerenheter-
na 10^2 - 10^5 och 10^7 - 10^9 avförts från jordregistret medelst över-
streckning och anteckning om dessas intagande i respektive klyvningar.
Som resultat av klyvningarna kvarstår att en del lägenheter icke mera
hava några skiften å Långö samt att de övriga lägenheternas skiften
icke motsvara deras andelar därav.

Då det ursprungliga läget icke kan återställas och de nuvarande
förhållandena äro ägnade att skapa oreda och osäkerhet beträffande ä-
ganderätten för samtliga hemman i Jurmo by ha jordägare och delägare
i samtliga de lägenheter i Jurmo by, vilka enligt jordebok och jord-
register äga del i förenämnda Långö avradsjord medelst skrivelse av
den 12 juni 1950 hos länsstyrelsen i landskapet Åland anhållit om att
i enlighet med gällande bestämmelser få till skatte lösa Långö avrads-
jord, var och en i förhållande till sin andel.

Länsstyrelsen har den 28 mars 1952 remitterat handlingarna till
lantbruksministeriet med förslag om att ministeriet - åberopande lag
angående ombildning av frälselägenheter och vissa lägenhetsdelar av

krononatur till skatte av den 12 juni 1951 (№ 402/51) - skulle förlä-
na Långö avradsjord skattenatur. Efter utlåtande av såväl Lantmäteri-
kontoret i Åbo som Lantmäteristyrelsen har Lantbruksministeriet åbe-
ropande förordningen 20/4 1929 angående ändring av bestämmelserna rö-
rande handläggning av ärenden om skatteköp (155/29) återremitterat
ärendet till länsstyrelsen i landskapet Åland i och för vidare åtgärd,
vilken å sin sida i stöd av 25 § i självstyrelselagen för Åland den
28 december 1951 och förordningen om statens fasta egendom och bygg-
nader i landskapet Åland av den 19/2 1954 (47/54) översänt handlingar-
na till landskapsstyrelsen för fortsatt handläggning av ärendet.

I Lantbruksministeriets återremiss till länsstyrelsen hänvisas till
lantmäteristyrelsens utlåtande, som går ut på - i likhet med Lantmä-
terikontorets i Åbo uppfattning - att ett skatteköp bör ifrågakomma
och icke en förläning av skattenatur, vilket förfarande ursprungligen
föreslogs av härvarande länsstyrelse.

Med hänsyn till områdets areal om sammanlagt 178,760 ha är en sådan
uppfattning även motiverad, då en förläning enligt ovan angivna lag
№ 402/51 endast gäller områden ("lägenhetsdelar"), "där delen är ringa
och synnerliga skäl det påkalla".

Vid handläggningen av detta ärende har landskapsstyrelsen därför

även - i likhet med lantbruksministeriet - beaktat sökandenas ursprungliga ansökan, och ansett att ett skatteköp här bör ifrågakomma.

Enligt självstyrelselagen för Åland den 28 dec. 1951 tillkommer landstinget lagstiftningsbehörighet i angelägenhet av denna natur, men då liknande fall hittills icke förekommit och knappast heller torde återkomma, anser landskapsstyrelsen det icke heller nödigt att särskild landskapslag stiftas, utan anser att ärendet avgöres med tillämpning av rikets lagstiftning på området. Härigenom kommer också avradsjordens innehavare i åtnjutande av samma rätt, som de kunde göra anspråk på, då frågan om inlösen anhängiggjordes.

Enligt förordningen av den 20/4 1929 angående ändring av bestämmelserna rörande handläggning av ärenden om skatteköp (155/29) äger landshövdingarna handlägga och avgöra sådana ärenden som detta, även som utfärda skattebrev. Då frågan här emellertid gäller jord, till vilken äganderätten enligt § 25 i självstyrelselagen för Åland av den 28 december 1951 och förordningen om statens fasta egendom och byggnader i landskapet Åland av den 19 februari 1954 övergått till landskapet, har verkställighetsåtgärderna följdriktigt övergått till landskapsstyrelsen.

Enligt § 2 i lagen av den 29 juni 1951 angående ombildning av fräl-

selägenheter och vissa lägenhetsdelar av krononatur till skatte

(402/51) skall här berörda jord "förvandlas till skatte" utan behovs- eller annan prövning och utan annat vederlag än stämpelskatt, som fastställles enligt lagen angående stämpelskatt av den 3 januari 1943, samt statsrådets beslut av den 6 augusti 1943 om tillämpning av lagen angående stämpelskatt och som enligt § 7 i sistnämnda statsrådsbeslut utgår med "20 mark för varje fullt belopp av 1000 mark av det värde, som lägenheten av länsstyrelsen prövas hava, dock att skatten utgör minst 1.200 och högst 60.000 mark (Srb. 20.12.1951)".

Vid fastställandet av avradsjordens värde kunde olika principer följask. Vid kapitalisering av avraden (arrendet) 120 mk per år bleve lösekillingen helt betydelselös. Landskapsstyrelsen har dock ansett en prissättning enligt de grunder, lantbruksfastighet värderas vid inkomst- och förmögenhetsbeskattningen sakligare och även skälig om och hänsyn tages till att här berörda jord enligt senatens reskript 14.9. 1865 "för framtiden" underlagts "de Nio hemmanen i Jurmo by, att såsom en dessa hemman åtföljande tillhörighet innehafvas och begagnas - - " och alltså med en besittningsrätt, som i realiteten närmar sig äganderätt.

Enligt skifteshandlingarna i ovanåberopade nyskiftesförrättning i Jurmo by utgör totalarealen av Långö avradsjord 178,760 ha. Härav

utgöres 99,080 ha av rena berg utan värde, 70,575 ha kan betecknas som skogsmark, huvudsakligen bergbunden VT och CT med låg och kvistig tallskog (ej stock), 5,625 ha har betecknats som odlingsbar mark och består av lundmark eller odlingsbara kärr, 2,195 ha utgör naturlig hårdvallsäng och 1,285 ha har uppodlats till åker, men åter lämnats öde.

Vid nyskiftet har hela Långö åsatts ett graderingsvärde av 82.360,39

Enligt grunderna enligt vilka lantbruksfastighet skall värderas vid inkomst- och förmögenhetsbeskattningen för år 1954 utgår prisen på de olika ägoslagen i Brändö enligt följande:

III klass äng 975:- x 10 = 9.750 mk/ha

V " skog 658:- x 10,5 = 6.909 - " -

Landskapsstyrelsen har vid prissättningen av jorden ansett skäligt att hänföra den odlingsbara marken och öde åkern till samma prisklass som III klass äng samt skogsmarken till V klass och i enlighet därmed föreslagit priset på Långö avradsjord enligt nedanstående:

Öde åker 1,285 ha

Naturlig äng 2,195 "

Odlingsbar mark 5,625 " 9,105 ha à 9.750:- = 88.774:-

Bergsbunden skogsmark 70,575 ha à 6.909:- = 487.603:-
(ej stock skog)

Värdelösa berg 99,080 "
178.760 ha 576.377:- mk.

Enligt 7 § i statsrådets beslut om tillämpningen av lagen angående stämpelskatt den 6 augusti 1943 utgår stämpelskatt vid utfärdande av skattebrev med 20 mark för varje fullt belopp av 1000 mark av värdet, varför lösen av här berörda Långö avradsjord enligt ovanstående utgår med 11.520 mark.

Hänvisande till förestående får landskapsstyrelsen härmed vörd-
samt anhålla om

att Landstinget ville berättiga landskapsstyrelsen att till skatte försälja Långö avradsjord i Jurmo by av Brändö socken.

Mariehamn, den 10 november 1955.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd

Hugo Johansson
Hugo Johansson

Kol. insp.

Sig. Svahnström
Sig. Svahnström

Bil.: Avskrift.

ALEXANDER DEN ANDRE, KEJSARE OCH SJELFHERRSKARE
öfver hela Ryssland, Tsar av Polen samt Stor-furste
till Finland etc: etc:

Till Guvernören i Åbo och Björneborgs län.

Sedan Guvernörsemetet i det Eder nådigst anförtrödda län jemte underdånig skrifvelse af den 10. sistvikne Juni, i afseende å Nädig pröfning insändt förslag till den skattläggning, som den 21. och 22. September sistlidet är blifvit verkställd å Långö, i Brändö kapell af Kumlinge socken, belägna holme, hvilken i vidd innefattande 36.1000 tunneland äng, 46.1000 tunneland tarfskog, 27.1000 tunneland kärr och skogbeväxta mossar samt 197.1000 tunneland skogbeväxta berg, eller tillsammans 307.1000 tunneland skattbara ägor, utom 39.1000 tunneland impedimenter, skall enligt Nädiga Resolutionen af den 19. November 1863. ifrån och med innevarande år, då nuvarandet arrendet af densamma utgår, för framtiden underläggas de Nio hemmanen i Jurmo by, att såsom en dessa hemman åtföljande tillhörighet innehafvas och begagnas emot en efter egornes beskaffenhet och holmens öfrige förmoner lempad stadga ränta, hafve WI, vid i dag af detta ärende skedd föredragning, pröfvat skäligt att i likhet med hvad förrättningslandtmätaren föreslagit, samt länelandtmätaren, Guvernörsemetet och öfrige vederbörande tillstyrkt, för besittningen af nämnda holme fastställa en årlig stadgad ränta af trettio (30) rubel eller deremot svarande ett-hundra tjugu mark, hvilken ränta i kontanta penningar och utan förvandling, skall från och med innevarande år utgöras och på samtliga lägenheter i Jurmo by efter mantal fördelas samt Jordeboken behörigen åbserve-ras, jemte fullständiga anteckningar angående den förändrade dispositionen af ifrågavarande holme, hvilket Eder till kännedom och efterrättelse samt vederbörandes förståndigande härigenom meddelas. Helsingfors den 14. september 1865.

I HANS KEJSERLIGA MAJESTÄTS HÖGA NAMN,

Dess tillförordnade Senat för Finland:

C. Cronstedt

K. Furuhjelm

F. Edenheim

Joh. Wilh. Snellman

/ Axel Fr. de la Chapelle.

Avskriftens riktighet bestyrker

Åbo Landskontor den 4. oktober 1865.

Hugo Schauman.

vidi

Carl Oscar Lignell

kronofogde,

Avskriftens riktighet bestyrka:

A. Masalin

B. Peltonen

Kontorist

Kontorist

Avskriftens riktighet bestyrker

På tjänstens vägnar:

lantmäteringenjör

Bertel Fagerlund

Bertel Fagerlund

Riktigheten av avskriftens ~~avskrift~~ bestyrker: Mariehamn, Å landskaps-
styrelsens registratorskontor, den 8 november 1955.

Ex officio:

Registrator

Anne-Maj Dahlblom

N° 17/1955.

FINANSUTSKOTTETS betänkande N° 17/1955 med
anledning av Ålands landskapsstyrelsens fram-
ställning till Ålands landsting angående för-
säljning till skatte av Långö avradsjord i
Jurmo by av Brändö socken (36/1955).

Utskottet omfattar landskapsstyrelsens förslag och får på grund av
den i framställningen ingående motiveringen vördsamt föreslå

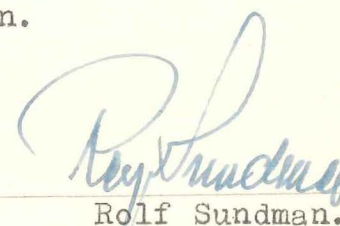
att Landstinget måtte berättiga landskaps-
styrelsen att försälja Långö avradsjord i Jur-
mo by av Brändö socken till skatte på föreslag-
na villkor.

Mariehamn, den 18 november 1955.

På finansutskottets vägnar:

Lennart Mattsson.

Rolf Sundman.

I ärendets behandling har ordföranden Mattsson samt ledamöterna
Andersson, Clemes, Evald Häggblom och Gunnar Häggblom deltagit.